S. 1.2.3.4

„ЗАСТАВА“ излази редовно: **средом, петком** и **недељом** на целом табаку, **уторником** на по табака.

Цена је за Аустро-Угарску:
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
Србију:
на четврт год. 8 дин., на по год. 16 дин.

Народни бројеви од петка, нарочито за шире народне кругове уређени, могу засебно да се претплате, а цена им је:
на 1 месец . . . . . 25 нов.
на четврт године . . . . . 75 нов.

ЗАСТАВА.

ОРГАН СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

За **ОГЛАСЕ** плаћа се од сваке врсте 6 нов. оваких ситних слова, а за жит се плаћа 30 новч. сваки пут.
За „**Приослано**“ плаћа се 20 н. од врсте.

ДОПИСИ шаљу се уредништву а претплата и огласи администрацији „**ЗАСТАВЕ.**“

Уредништво и администрација „Заставе„ налази се у кући г. Ст. Јефтића, главна улица.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСЕ не враћамо.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 169. У НОВОМ САДУ У УТОРАК 12. НОВЕМБРА 1896. **ГОДИНА XXXI.**

ШТА ЈЕ НАРОДНА СЛОГА?

Народна слога, и опет народна слога! То су речи о којима се сада највише говори у нас Срба у Угарској, о којима се размишља, измењују мисли, разлаже, препире и пише.

Када је толико реч о народној слози, треба да будемо и начисто: шта се може под народном слогом разумевати у опште а нарочито у нашим приликама, код Срба у Угарској.

Запитајмо ово наш српски народ, и он ће нам без размишљања и без оклевања послужити одговором: да он под народном слогом разуме, да се успостави оно старо Милетићево доба, када је сав народ — осим изрода — као један човек стајао у једној народној странци, када су из једног средишта управљани сви страначки послови, када је та странка имала један свој орган, који је заступао странку и с поља и изнутра и био њено гласило.

То је народна слога, за којом народ иде, њу он жели, јер он види, да садашње зло долази отуда што данас није тако, како је пре било, он види две странке, види две страначке управе, види два органа.

И према томе народ жели да се тако постигне народна слога, да се испуне ова *три* неопходна услова и то: да не буде две опозиционе странке, већ да се оне споје у једну, да не буду два страначка управна одбора већ само један, да не буду два званична страначка органа, већ да се споје у један.

Отидите, завирите у народ и ви ће те се уверити, да је така народна слога, за којом он тежи.

Но ако ствар узмемо и са политичног, практичног и теоретичног гледишта, и онда ћемо видети да само у том смислу има смисла говорити о народној слози — а све друго је народна неслога.

Зло лежи у двема опозицијоним странкама и двема управама и у два званична страначка органа, и док се то зло не отклони, донде је у заман говорити о народној слози.

Све друго је крпарија, петљанија, која нема трајне вредности која само смета појединим странкама да развију сву своју снагу, смета живљем јавном раду, а мора а пре а после, опет да се распадне.

Да видимо редом наведена *три* услова који су потребни за народну слогу.

Да буде само једна опозицијона странка! Свугде и свагда на свету је било и биће странака и док су оне у извесном размеру и броју само су од користи, но оне могу бити и од велике штете, ако су тако расцепкане и у таком броју да ни једна не може, да отпочне самостално никакав замашнији задатак. Наш је српски живаљ у Угарској у тако малом броју према осталом становништву, да мора вазлан бити на окупу, ако хоће да одоле разним непријатељским навалама те га према томе све слаби, што му снагу цепа. То је тако познато и признато, да не треба даље речи трошити.

Истина не може се замислити, да неће увек бити људи који ће против користи народне радити и ровити и као ненародњаци тражити да сачињавају неку странку према народњацима, но ти, на срећу, никад нису могли око себе прикупити неку већу странку, и увек су били само клика, — али се мора ићи за тим, да они људи, које је народ навикнут да назива народњацима, сачињавају једну и исту странку, да се они не цепају, не слабе, ако хоће да се развија, већи рад у јавном животу, и да са се успехом одбијају, све душманске најезде и отклоне народне опасности у сваком погледу.

То свако увиђа, осећа и признаје, а да се то постигне има два пута: или пут мира, када се споразумом утаначе истоветна начела за јаван рад, један исти програм за једну исту странку, — или, ако то није могуће онда путем борбе, рата, — да, ако има разних мишљења у редовима опозиције, једно иде за тим да друго победи, сатре прегази и уклони, те се тако дође до једне странке са једним програмом, те да опет дође, до оног стања, које је једино корисно и разумно у нашим приликама: *да су на једној страни сви народњаци — а на другој изроди, шуђи најамници.*

Терћег не сме бити — иначе готова пропаст. Сви који сметају оваком стању, овакој народној слози треба да се уклоне или да буду уклоњени.

Притисак споља и са стране, приморао је данашње опозицијоне странке да напусте пут да народ дође до слоге унутрашњим пречишћавањем, да се у борби сатре једно или друго крило и пошло се путем мира и споразума, да се дође до слоге народне.

А начин којим се до ње доћи може врло је јасан, сам га је народ прописао, када жели да буде као што је било за Милетићем: *једна странка опозициона.* А то и саме наше прилике прописују, јер смо довољно видели, куда воде две опозиционе странке, и онда када једно друго не сузбијају, већ у примирју и трпељивости живе, као што је код нас у последњим годинама било.

У таком стању, где су се силом спољашњих прилика две наше опозиционе странке, клониле међусобне распре, наш јавни живот није никако напредовао, једна странка стојала је у путу другој, неповерење, суревњивост и неискреност се рађала и кочила је точак сваком покрету. Нуз то је била и искључена свака јавна међусобна контрола и критика, свака страна започињала је, тако рећи, шта је хтела, грешила, а друга нити јој је помагала отворено, нити је критиковала погрешке да је сведе на прави пут, — тога се клонила да не букне међусобна распра, а то значи пустити јаван живот, да иде куд га случај носи, а не куд би га разбор одвео.

Отуд апатија, нерад и немар.

Но ни то нису све зле последице од две опозиционе странке, и онда када се не гложе, међу собом већ се трпе и иду за миром.

Још опасније од овог народног нерада и неуспеха је то, што народ тако стање квари, одводи јавној корупцији.

Пукотина, дера, која постоји између две, ма и иначе сложне и споразумне наше опозиционе странке, увек је служила и увек ће служити разним политичким шеретима, швиндлерима и шарлатанима да се кроз њу провуку и опет остану поштени људи. Ако се данас когод проиграо код једне странке и органа, ускрснуће сутра и примљен ће бити од друге странке и органа, а ако нема кашике више ни на једној страни, он нађе и трећа уточишта, па да је још увек родољуб и народњак.

Колико их је које видимо да су час присталице „Заставе“ час присталице „Браника“, а када на оба места изгубе поверење, а они се кочопере по „Србобрану“, — и Брут је и даље поштен човек! Не води ли то очитој корупцији, моралној пропасти!

А колико је још штете отуда што се кроз ону деру сила света провуче и сасвим извуче са јавног живота и рада. па под видом неке неутралности, да „само буде Србин“, не ради ништа, извлаче се, чека бајаги док нестане странака.

А има их, који и искрено и поштено мисле, и из најплеменитијих побуда улазе у ту неутралност, која је истоветна са нерадом и чекају да се странке споје уједно, и донде не чине ништа. И ово је од велике штете по народну ствар. У овај би ред, морали урачунати и уједињену омладину, ако њени чланови, ступив у јавни живот, не пређу активно успостављању народне слоге, било путем споразума или путем међусобног уклањања, — већ чекају из прикрајка.

Све су ово зле последице, поред још многих других, које долазе од две опозиционе странке и онда када оне једно поред другог у миру, споразуму и „слози“ живе, — а то није она слога за којом иде народ и омладина, јер те се зле последице могу уклонити само ако узроци не стану, а то су две странке, те ако од њих милом или силом постане једна једноставна народна странка, у коју ће ући и сви они који сада у неутралности не раде ништа, те ће тиме та странка много нових елемената добити, а појачаће и тиме што ће онемогућити политички шеретлук и шпекулације и уклонити из своје средине сумњиве, шарлатанске елементе.

Свега овога не може бити, ако остану две странке са два гласила ма какву они слогу међу собом удесили. Така слога поред две странке и два званична гласила изгледа као она врста дивљег брака где се свеза одржава на неповерењу где једно другом само за то верују и пазе се што знају да се лако разићи могу, а избегавају правилни брак јер се боје, да кад су вечно везани једно за друго, да ће онда престати и обзири и пажња, и свако ће вући на своју страну.

Тако мора да је неповерење и неискреност између две странке када хоће као две странке да се сложе, а не као народ, да се изгубе једно у друго; — „слога“ странака није народна слога; — странке и народна слога искључују се; и то је изопачавање појма народне слоге, кад хоће да се натакне двема странкама.

Није то тај дивљи брак, за којим тежи српски народ!

Таки дивљи брак, није народна слога; сталне слоге између две странке не може бити, јер кад тад морају доћи у сукоб њихови назори; међу странкама може бити само од случаја да случаја споразума, пакта, компромиса.

Шта би то значило *стална слога* између две странке? Значило би да једна другој везивају стално руке, до сметају развитку њихових начела и идеала, јер зато су две странке, што имају разна начела. Зар то не би било стално кочење народног живота, вечити нерад и мртвило? зар то не би било искључење сваке међу-

---

ПОДЛИСТАК

ПРОДАНИ АПЕТИТ.

Сатира Пола Лафарга.

Беше месец децембар. Емил Детуш скоро се смрзаваше од зиме и беше веома гладан. Бео снег покриваше земљу а звезде сјаху на небу; жесток северац продувао би и најгушће хаљине, те принуди шетаоце, да му се уклоне.

Модра лица и дршћући по целом телу, стајаше Емил као прикован пред осветљеним излогом Шветовим.*) Кочига од пет стопа дуга истицала се својом величином; беле, дебеле кокоши ногама у ваздуху окренуле се својом стражњом страном; шеве, дроздови, вуге а уз њих јабуке, крушке у папир увијене, одмараху се у малим котарицама; огромна паштета много гарнирана нарочито обраћаше његову пажњу; беше усечена те се виђаше румено месо, које беше прожето цигерицом. Емил посматраше то жудним погледом. Несрећник, већ два дана није ништа окусио; страшна глад му је мучила утробу, скупљаше му виличне мишиће и испуњаваше му уста водом. Не пазећи на хладноћу стајаше непомично, као прикован пред божанским предметом, који би могао његову глад утишати, његове јаде умирити и живот му испунити земаљским блаженством; само га прозор растављаше од предмета жеље му; ударац песницом, и он би разбио стакло, те се дочепао тако топло жељене пастете; да, да претисне кваку, врата гурне, руку да пружи и дочепа радост свога трбуха и пренесе устима а место тога — стајаше он непокретан непрестано, ситећи само очи своје и множећи свој апетит.

Природан човек би зграбио и појео; он би просто рекао: „Гладан сам!“ Али страх од полицаја и од презирања злочина целе цивилизоване масе спречила је Емила и загуши у њему глас природе. Међутим чега се имао он јадник бојати? Он умираше од глади и, да заврши своје муке, мишљаше на убиство.

„А нашто и живети? Данас сам гладан и сутра ћу бити и прексутра и увек! Нашто живот, кад није ништа, до ли беда и бол? Томе треба краја учинити! Једи последњи пут у животу, и то очима!“

У грозници је био и говораше гласно.

Велик, дебео господин од четрдесет година, црне косе и браде, огромна трбуха, који оба вијаше врло широк тешко закопчан дугачак капут, пажљиво га посматраше и потапша га по раменима.

„Ви хоћете да извршите самоубиство!“

„Да“, одговори Емил.

„Ви сте млад и добре грађе; ви сте човек каквог ја требам. Хајдете за мном.“

Емил вероваше у спас провиђења; он га механично послуша. Непознати уђе у једну велику гостионицу, успе се уз степенице и уђе у засебну собу, седе и позва Емила на поверљив начин да седне.

Мали лепчић стајаше на столу; изгладнели га почне гутати.

„Мало стрпљења, пријатељу“, рече непознати, „поштедите свој апетит, то највеће благо на свету; почекајте живинску чорбу.“

За час је Емил прогутао пуну зделу чорбе; остриге бејаху донесене.

„Пуните стомак! То је убиство, јести их хлебом; за бога једите лагано.“

Дебељко није ништа јео; као очаран стражарио је и саветовао свога друга.

„Умерите се и штедите се за друго јело. Узмите грашка; из Африке је.

Као што вешт џокеј задржава ватреног парипа свог, тако умераваше он велику глад младића. Он му хтеде прорачунатим прекидањем и вештим одуговлачењем срећу у бескрајност да продужи. Па и Емил се прекидаше да му захваљује.

„Не прекидајте свој апетит речима, — не ће те му се често радовати под истим приликама. Јести, то је света дужност, оно обухвата све религије. Ваљало би само из религиозне свести јести. Калуђери, ови најузвишенији вештаци гастрономије, народише ћутање при обеду.“

„Ах! Не могу више. Ја вам дугујем хиљаду пута хвалу.“

„Сачувајте је за бољу прилику Ја нисам ни слободоуман филантроп, ни добросрдачан хришћанин, за то и не знам шта да радим с вашом захвалом, за то је и не требам Пошто сте своје тело намучили и дошли сте себи, сад ме почујте! Кад сте ви са ватреним погледима гледали посластичарев излог, рекао сам себи са завишћу: Кад бих ја имао таки апетит! Новац — а ја га имам и сувише, доноси чулна и душевна задовољства, али ја то не требам! Ја живим само са стомаком за стомак! Ја се радујем само кад једем, кад пијем; све остало је таштина! Ја сам Леон Г***. То значи, да је моја срећа била једна од најчудноватијих у овом столећу; у 32-гој години сам био диктатор Француске. Познао сам радости настраног славољубља а сада — би све вас, разумите ли све, дао за један од Тронтета*) тог најузвишенијег сина земаљског, зготовљен обед. Кад је Соломун, кога је Бог додирнуо мудрошћу, могао довикнути: „Све је таштина!“ то отуд што је познавао само задовољства лу-

*) Швет је велики посластичар у парис ом Пале Ројалу.

*) Тронтета беше кувар код Гамбете, кога се и ова сатира прилично тиче. Прев.

собне критике и контроле, те према томе би свака страна могла да чини што хоће, а друга јој, у интересу слоге, не би смела то пребацити, а тако би се морали штедети и поједини људи противне странке, те би имали „Freibrief“ за свако политичко недело.

Куд би то одвело? Зар не општој корупцији?

Све ово доказује да народне слоге не може бити поред две странке, и да је први услов народне слоге спајање (фузија) наших опозиционих странака.

А основ том спајању (фузији) морају сачињавати истоветна начела, истоветан програм, а када је истоветан програм онда не може бити смисла да остану две странке.

Овде изгледа да се не слаже са нама „Браник“, када у свом познатом чланку „Слога“ вели да код спајања, стапања странака (фузије) *није доста довести у склад програме и начела, већ често треба бацити копрену на прошлост, уклањати личне диференције и т. д.*“

Па то се разуме! Радикали су од почетка увек заступали фузију, па наравно и то, да треба бацити копрену на прошлост и уклонити личне диференције.

Та то је баш оно што и народ у првом раду тражи: да бацимо копрену на прошлост и да уклонимо личне диференције, но пошто су људи око „Браника“ увек само говорили и писали о *„зближавању“* и *„одношају“* наших странака а никада о фузији, то је јасно, да они неће да баце копрену на прошлост, нити да уклоне личне диференције, — и онда је тешко даље говорити о народној слози, када се овако у полазној тачци, у самој основи, у првом и најглавнијем услову не слажемо.

А када то отпада, онда отпада и све друго.

Кад је једна странка, онда је јасно да мора и једно средиште бити, једна организација, једна управа, — или зар ко може замислити таки несмисао: једна странка а две управе?

Па тако је исто и код званичног органа, листа. Нигде на свету не постоји да једна странка у свом средишту има више од једног званичног гласила, то нити је могуће нити је потребно. Што више листова једну странку потпомажу, тим боље по њу, више листова може бити код једне странке, али званичан орган може бити само један, ако неће да се заведе збрка и забуна у редовима странкиним, а два органа у вечити склад држати то је чиста немогућност и непобедна тешкоћа, која је јасна свакоме, ко зна шта значи уређивање листа.

Поред тога наш народ у Угарској тако је малобројан, да не може лако да издржи овака два органа, као што су садашња, дочим би један, код спојене странке сјајно успевао и сасвим другу акцију водити могао, и приходе одбацивао за народну пропаганду.

Зато народ и жели, једну странку, једну организацију, један орган, и тако замишља народну слогу.

Тим су путем ишли и иду и радикали, и ако се то не постигне, онда може бити споразума, пакта, компромиса између две наше странке само од случаја до случаја, — али то ни не наличи на народну слогу!

Нови Сад, 11. новембра.

Смрт будимског епископа. У прошлу суботу је умро у *Сентандрији* епископ будимске дијецезе *Јеремија Мађаревић*, после дужег боловања. Мађаревић је рођен у *Башосеку* (Толнанској жупанији) 1822. године. Средње школе и филозофију свршио је у *Кечкемету*, а богословију у *Ср. Карловци*. Запопио се 2. (14.) фебруара 1844. године. Био је поп у Кишфалуби, међу-времено намесни прота. Године 1864. изабран је за пароха у Будиму и 1880. постао је прота. Децембра 3, (15.) године 1895. изабрао га је срп. прав. синод за будимског епископа. Посвећен је за епископа 11. фебруара 1894. Мацаревић је изабран за епископа у дубокој старости, кад је био већ 73 године стар. Изабрала га је спекулација патријархова, који је тиме хтео да осигура будимску дијецезу својим рођацима, који у оно доба још не имађаху довољно година! Као изнемоглом старцу, који је у ово мутно доба нашег автономног живота, тако рећи принуђен био да се прими владичанске столице и круне, само да послужи као средство своме патријарху, да овај до својих смерова дође, и који је дубоко згрешио Богу и цркви гласајући за поборника грађанског брака, — ми му можемо само довикнути: Мир пепелу твоме! — и ништа више!

Политичке новости.

Угарска. Нови угарски сабор, као и великашки дом, држаће своје прве седнице 13. (25.) новембра. У обе куће прочитаће се краљев рескрипт, којим се сабор сазива, као и допис министра председника, који јавља, да ће краљ други дан, 14. (26.) нов., престоном беседом да отвори сабор у будимском двору. Престона беседа ће се поново прочитати у седници саборској од 15. (27.) нов. 16. (28.) нов. пак, предаваће посланици своје мандате. Поједине секције ће своје извештаје да поднесу по свој прилици 18. (30.) нов. а тај дан ће да се обави и избор часништа.

*

Тројединица. У прошлу суботу је обављен у Загребу избор посланика за оба дома угарског сабора у Будимпешти Изузевши једнога, изабрани су сви стари. У истој седници је опозиција интерпелисала у ствари последњег краљевског рескрипта, за који вели, да је недостатан и са гледишта поравнања по Хрватску увредљив.

*

Русија. Енглески лист Daily Cronickl јавља, да ће руски цар *Никола II. идуће године* званично да походи *Енглеску*.

*

Србија. У ствари *Пашићеве* посете, коју је овај учинио краљу ових дана, а о којој смо по неким страним листовима и ми јавили, да је учињена у ствари ухапшења Ранка Тајсића, „Одјек“ јавља, да та Пашићева посета није имала никакве везе с тим.

— Управник српских државних железница, Коста *Прошић* је умировљен а на његово место је именован М. *Богичевић*, београдски начелник. За градског начелника у Београду, именован је *Никола Стефановић*, начелник у министарству унутрашњих послова, *који је познат са спаљивања мађарске заставе*, којом је приликом био полицајни префект. Мађарима ово именовање Стефановића за градског начелника није ни мало по вољи, те се због тога љуте и просипају свој јед.

— Српски краљ је стигао у Беч у прошлу суботу у 7 сах. и 20 минута, где су га на станици дочекали војнички часници Бабић и Хрдличка, који су му стављени ради услуге на расположење, даље посланик српски у Бечу, *Симић* и талијански војнички аташе *Полијо*. Краљ се са својом пратњом одвезао у гостионицу. Краља су на станици дочекали и бечки Срби, са одушевљеним живео. У $^1/_2$1 сах. после подне походио је краљ нашег краља Фрању Јосифа.

— У ствари делимичне кризе у Новаковићеву кабинету, о којој смо и ми донели вест, пише „Одјек“ ово: „Ово дана су скоро све новине говориле о некој делимичној кризи, а на име да су г. г. А. *Нинчић*, Љ. *Ковачевић* и *Вучко Стојановић* поднели оставке, ради чега су и нарочите седнице министарске држате под председништвом краљевим. Како се чини факат да су поменута три министра давали оставке, истинит је, ма да се за њ не даје никако нарочито објашњење, које би овога пута било у толико потребније, што се ова делимична криза рађа баш пред полазак краља на пут у *Рим*. Изгледа да је она покренута самим напредњацима из нарочитих, партијских рачуна, који као да су овога пута остали незадовољени.

— „Одјеку“ телеграфишу из Чачка: Ранко се налази са осталим притворенима у собама апсанским, које и данас леже у води. Ранко је болестан, али неће нико да га упути у болницу. Сетите се Адама Богосављевића. Писмом опширно.

ПИСМО ИЗ РУСИЈЕ.

Петроград, 27. октобра. Изложба у Нижњем Новгороду закључена је и крај успеха који је њоме постигнут, немогу се превидети ни неки недостатци са којима је требало рачунати пре приређивања исте. Њижњи Новгород није био подесно место за приређивање те изложбе, јер осим тога што Њижни Новгород по броју становништва није могао да даде изложби оно што би јој н. пр. Москва са својим бројем становништва дала, приметило се још да се индустрија руска за последњих 10—15 година јако подигла, али да њоме не влада самостално *руска* рука. Осетило се доста, да многим гранама индустрије владају Немци и други странци. И на основу тога дошло се у меродавним круговима до увиђавности, да правим Русима треба већег стручног образовања за развитак индустрије и то према духу Русије на свима линијама. У свези с тим ради се на оснивању трговачких и техничких школа, а један од најугледнијих радника на томе јесте врло даровити и научно образовани Рус *Коваљевски*. Да је заиста такав показао је и приликом њижње-новгородске изложбе, јер је у многоме он био душа изложбе. Свугде, где треба много рада, много знања, он је ту.

С друге стране дала нам је изложба прилике да видимо, како је неговање славенске мисли у опће међу свима нама врло слабо развијено. Доказ је томе што су се Славени врло слабо одазвали на изложбу, а ово је била ретка прилака да се са саразмерно мањим жртвама могло проћи по Русији. Те кад ту чињеницу посмотримо, чудновато нам изгледа тај сепаратизам и из њега би могли повући консеквенције да славенска идеја не стоји на крилима бујног одушевљења, него да ју нека потајна унилост стеже у окове уског родољубља па чак и пуке себичности. Но доста смета томе и та околност што немамо једног међуславенског језика, те не можемо да се разумемо. Дође певачко друштво, сретоше се браћа, ал се нисмо разумели. Како треба, јер није доста да брат с братом измени мисли, само у најужем програму конверзације. Требало би ту нечег стварнијег. Требало би ту братског договора и споразума. Па та незгода у непознавању језика, повлачи за собом и друге последице, а наиме: непознавање једних и других у књизи, песми и вештини. Та Срби су дивно певали, а Хрвати красно свирали, али их браћа Руси нису могли задовољити са одзивом у онакој мери, како је могло бити. Но овом последњем сметала је и та околност што је Петроград у лето, тако рећи празан Зима и пролеће то је доба за певање у Петрограду. Та *Жарко Савић* је дивно певао, али штета што време није било згодно. А ево сад је дошао овамо Чех *Андржичек* да покаже своју уметност, и могли би већ напред рећи да ће красан успех постићи. Но ми држимо да ће у будућности Срби више пазити на то, да их не затече опет каква згодна прилика не премне. Друга славенска браћа су више осветлала себи образ, тако је био овде: Словенац *Горуа*, Чех *Скрејшовски*, уредник „Словенског света“ *Хусак* а било их је по свој прилици још и више, Истина да је у Русији завладао у овај мах јавним мнењем други правац, али то је сасвим природно, јер се тиче просвете која као обртна тачка задржава на себи заинтересованост сваког образованог Руса, те по томе је разумљиво, што је баш за овај мах славенско питање мало у страни. Но појави тој што се свугде опажа тежња просвети и образовању како интелигентних слојева тако и народа, можемо се као њихова славенска браћа у пуној мери радовати. Јер и ако су Срби од Руса географски удаљени, и ако се не познајемо онако и онолико колико би требало, ипак смо браћа, а крв није вода.

Надеждинская. **Јечинац.**

Вести из места и са стране.

Сарајевски митрополит Мандић положио је 7. о. м. заклетву у бечком двору пред нашим краљем.

Нападај на призренског митрополита Дионисија. О нападају на митрополита Дионисија било је већ једном јављено, кад је путовао по својој епархији. Но зликовцима то није било доста, него су поново покушали да га уклоне Прошлог месеца путовао је митрополит да прегледа неке од парохија и у том путу задржао се у Пријепољу неколико дана, где је одсео у кући пријепољског проте. У предсобљу до митрополитове собе горела је преко ноћ светиљка, а зликовац је ушао кроз прозорчић у ходник и тражио митрополита по собама. Кад је дошао у предсобље отвори врата која су водила у митрополитову собу. Како је нагло продрла светлост до митрополита, он се пробуди и спази на врати човека са ножем у руци и у два маха повиче му: „Ко си ти?“ Зликовац се није надао да ће митрополита пробудити, те се заустави на врати, а кад митрополит и по трећи пут повиче: „Ко си ти?“ Зликовац се повуче натраг у предсобље и притвори врата за собом, те га нестане. Митрополит није смео, да иде за њим јер није имао оружје при руци, него је за час застао изненађен, а по томе истрчи на врата и викне гаваза, на што овај истрчи а с њим и ђакон и прота и његов брат учитељ, и потрче да нађу зликовца, али је овај већ био утекао.

Београдска опћина одредила је 8000 динара, као помоћ пострадалима од поплаве.

Државна помоћ пострадалима од поплаве у Србији. Краљевим указом наређено је да се из држ. касе изда 50,000 дин. као помоћ пострадалом народу од поплаве.

Позориште на Цетињу На Митровдан. у вече, а у славу имендана књажевића Мирка, била је свечана престава „Књаза Арванита“, драмског чина од књаза Николе I, у тамошњем тек довршеном позоришту у Зетском Дому. Престављала је дилетантска дружина, која се ове вечери први пут публици приказала. Пре преставе изговорио је са позорнице управитељ позоришта проф. Павле Поповић поздрав, нарочито спеван од Р. Црногорца. Поздраву се одазвало бурно клицање одабране публике: „Живео књаз песник“. По том је музика засвирала народну химну, која је стојећки саслушана. После преставе опет је књаз песник био поздрављен громким клицањем: „Живео!“ Преставу су присуствовали књаз и књажевић Мирко; а осталу су публику састављали нарочито позвани из свих кругова цетињског грађанства.

Миливој Карапетровић учитељ народних игара отворио је школу за исте у Пакрацу, где је леп број ученика задобио. Пре тога је био у Окучанима.

Краљев дар. Наш краљ Фрања Јосиф послао је 10.000 фор. пострадалима од поплаве у Бељини.

Кратке вести. У Загребу је отворена 9. о. м. народна кујна. — Земаљска влада у Босни и Херцеговини забранила је српским књижевним листовима „Босанској Вили“ и „Зори“. да прикажу, „Србобран“ календар. — По целој Србији склапају се одбори и купе прилози за пострадале од поплаве. — У Швајцарској скупштини решено је са 79 против 62. гласа да се уведе спаљивање мртваца. — Човек који је пре кратког времена убио у Атини трговца Франкопулоса убио се са патроном од динамита, коју је метуо у уста и запалио је. — Папа је сазвао седницу конзисторијалну за 18. новембар у којој ће именовати два нова кардинала: Приска и Пијеротија. У јавној седници примиће кардинalски шешир нови кардинали: Сатони, Јакобини, Аљиарди, Ферата и Кретони. — По најновијем попису има у Грчкој 2, 418.000 душа. У Атини самој 127.000. —

бави и самовладе, а уживања при обеду не познаваше. Шта је у ствари љубав? Пролазно задовољство. Радости стомака су према њој вечите, оне трају сате и опет сате. Човечанство је у опће било много мудрије но Соломун, код свих народа почев од африканско-Негра па све до азијатског Кинеза добро је испао трбух као знак надмоћности, трбух широк и округао као земљина кугла.

„Да ли да вам кажем, који је догађај по мом мишљењу највећи и најкарактеристичнији за ово време? То је медаља урезана од научењака, вештака, цвета интелигентних и образованих грађана, да подсети будућа столећа, да су у сред Париза опкољеног, крвљу попрсканог, који од глади умире тако добро пили и јели, као обично. Била је потреба узвишена величина душе, да се узвиси над околном бедом народа, да с највећим миром испуњава најсветију задаћу човека.*) Индијанци ти највећи метафизичари на земљи долазе у мистичну екстазу при проматрању свога путка, ове контролне тачке на човекову трбуху. Трбух је једино, право божанство човечанства; сви остали су лажни, јадни идоли! Но ја држим беседу као да сам на посланичкој трибини; овај предмет ме заноси, вратимо се прози . . . Како је јадна животиња човек, како дубоко стоји испод животиња. Он нема ни бескрајног врата жирафе, да дуго и полако куша јела, ни незаситив и неуморан желудац патке; он се не купа као утробне глисте у својој храњивој течности, једући увек кров све поре. Не, човеков је стомак ограничен, и да доврши несрећу, очи су му веће него стомак. Но ако мој стомак дели људске слабости, то му ја могу моћ бар тим продужити и појачати, што купим апетит другога управо тако, као што радник продаје своју мишичну снагу, инжењер своју образовну снагу, дојиља своје млеко и материнску негу.“

*) Споменута медаља урезана у новац у Паризу у част члана ресторације Рола Бребана, имала је на једној страни натпис: „Број лица која су имала обичај, да се свих петнаест дана скупљају код Г. Бребана, нису онда при опсади Париза ни једном опазили, да су у опкољеној вароши од два милијуна становника обедовали 1870 – 71.“ А на другој страни беше: Г. Полу Бребану; Ернест Ренан, Пол де Сен Биктор, И Бертло, Шере, Димоснил, А. Нефцер, Ш. Едмон Тиро, Ш. Бертран, Марej, Едм. де Гонкур, Теофил Готије, Л Хебрар. (Свршиће се.)

Главни уредник: др. Емил Гаврила. Одговорни уредник: Ђока Ђорђевић. Штампарија Ђорђа Ивковића